

CIRCULAR CITY

Maja Djolic, Aleksandra Vucinic,
Natasa Atanasova and Guenter Langergraber

Book title: Circular City

Authors: Maja B. Đolic, Aleksandra Vucinic, Nataša Atanasova and Günter Langergraber

Translated into Serbian by: Maja B. Đolić, Aleksandra Vučinić, Faculty of Technology and Metallurgy, University of Belgrade Ministry of Environmental Protection, Serbia

Illustrations: Ana Popovic (Inst@ananana_14, @ananana_design)

Illustration of Cover page: Tea Nikolic (Inst@prismriver_)

©Circular City COST Action CA17133

Grant Holder Institution:

Universität für Bodenkultur Wien (BOKU)

Department of Water, Atmosphere and Environment

Institute of Sanitary Engineering and Water Pollution Control

Muthgasse 18, 1190 Vienna, Austria

Chair of the Action:

Dr. Günter Langergraber

Head, Department of Water, Atmosphere and Environment

guenter.langergraber@boku.ac.at

Co-Chair of the Action:

Dr. Nataša Atanasova

University of Ljubljana, Faculty of Civil and Geodetic Engineering

natasaa.atanasova@fgg.uni-lj.si

Reuse is authorized provided the source is acknowledged. It can be used for educational purposes for the appropriate reference.

This publication is based upon work from COST Action CA 17133 "Implementing nature based solutions for creating a resourceful circular city (Circular City Re.Solution)" supported by COST (European Cooperation in Science and Technology).

COST (European Cooperation in Science and Technology) is a funding agency for research and innovation networks. Our actions help connect research and initiatives across Europe and enable scientists to grow their ideas by sharing them with their peers. This boosts their research, career and innovation.

www.cost.eu

COST Action CA17133

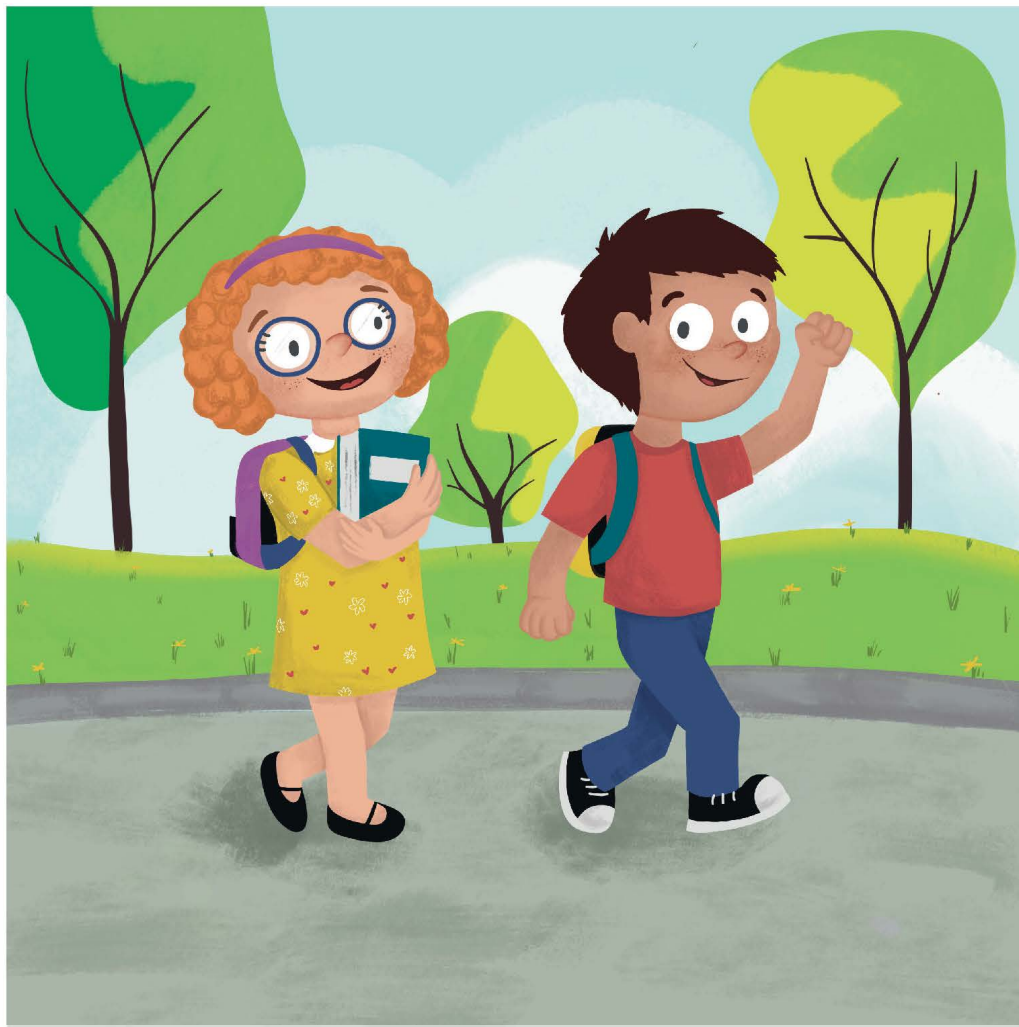
Grant Holder Institution:

ЈЕДНОГ ЛЕПОГ СУНЧАНОГ ДАНА

Шетајући се на путу до куће, Ана и Лука су весело препричавали догађаје из школе. Смејали су се догововштинама и уживали у веселом жуборењу градске реке, коју су обоје много волели.

Раздрагани разговор, замениле су озбиљне теме. Загледана у веселе речне таласе, Ана рече Луки: „Знаш ли колико је важна вода за наш организам? Чак 70% људског организма чини вода.“

„Без хране човек може да издржи до двадесетак дана, али без воде само три! Колико је вода важна за сва жива бића нисмо ни свесни.“

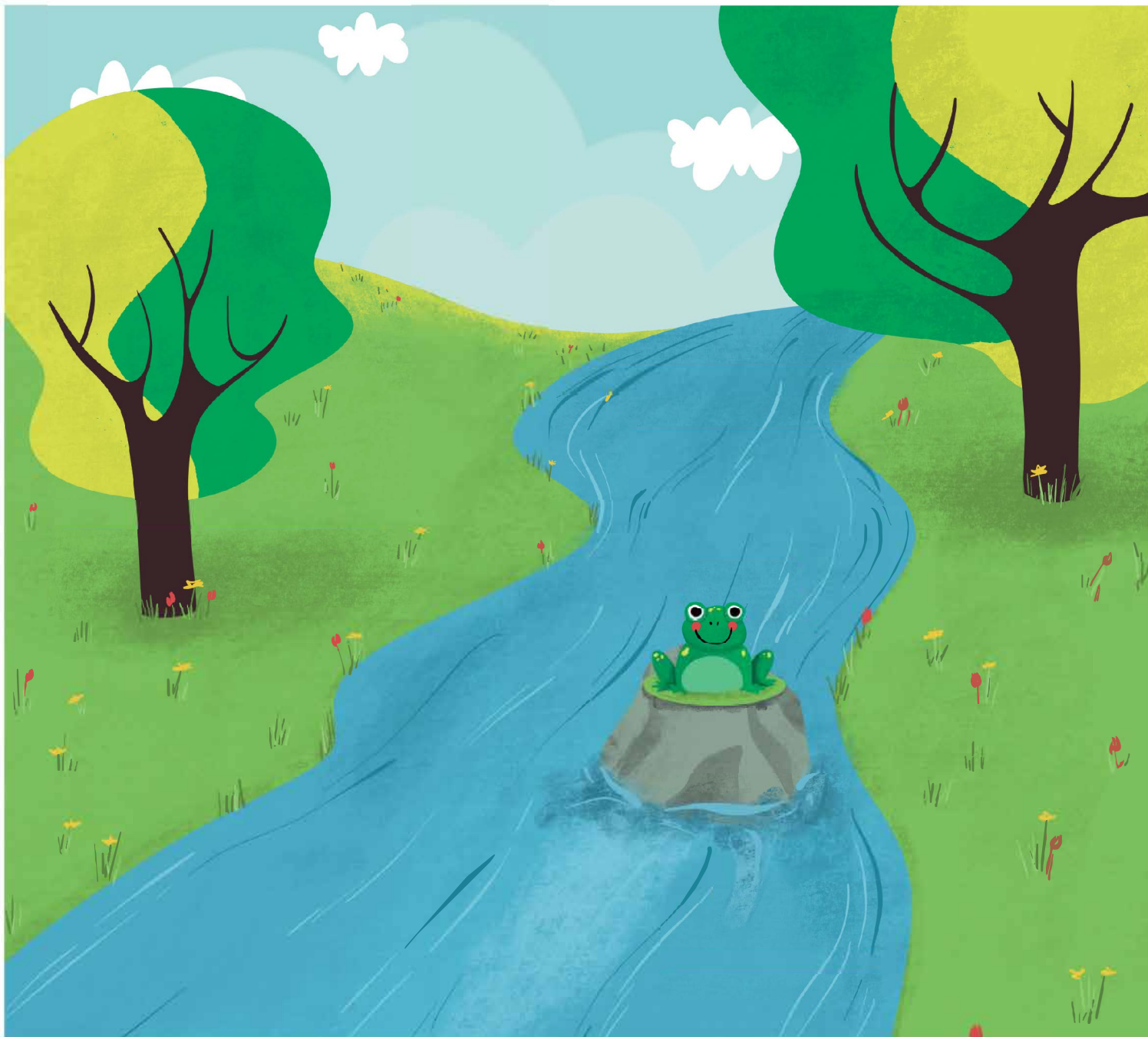

„Олако испуштамо отпадне воде из домаћинства и индустријских постројења директно у природне водотокове, потоке, реке и језера. Тиме угрожавамо све организме која живе у води, ракове, рибице, читав биљни водени свет, као и жива бића која зависе од воде, а не живе у њој.“

„А ни за жабице на обали није добро да вода буде загађена“

"Све би могло да буде другачије, ако бисмо пречистили воду коју смо користили пре истуштања у водотокове. Тако бисмо сачували површинске и подземне воде за будуће генерације. Вода је један од најважнијих ресурса на планети Земљи."

Док је заинтересовано слушао Ану, Лука се одједном оклизнуо и замало пао. Срећом, Ана је Луки пружила руку, успевши да га задржи и помогне му да се не повреди.

Лука се окренуо да види шта му се нашло на путу – угледао је пластичну флашу која се котрља по тротоару.

"Не могу да разумем зашто је неко бацио пластични отпад на тротоар, где људи шетају. Неко би могао да падне и повреди се", рече Лука Ани.

"Да ли тај неваљалац зна да се пластика у природи разграђује више од 100 година?!"

Пластика се може рециклирати и тако се добија нови производ. А то уопште није тешко. Само је потребно да се пластични отпад одлаже на предвиђено место, контејнер или канту за прикупљање рециклажних материјала. Ја то стално радим и није ми тешко да отпад разврстам у контејнере за папир, метал, пластику и стакло. Осећам се добро када то чиним. Знам да сам урадио нешто добро за себе и корисно за окружење у којем живим."

"На овај начин бисмо смањили наш утицај на климатске промене. Екстремне суше и поплаве су резултат људских активности којима се мења клима. Те промене могу довести и до нестанка неких биљних и животињских врста", закључио је Лука.

"Ана, превише трошимо природне ресурсе: воду, руде, песак и шљунак, шуме... Имамо само једну планету, а тренутно трошимо као да имамо две. Одавно већ живимо на кредит и позајмљујемо ресурсе од генерација које долазе. Какву им будућност остављамо, ако уништимо једини дом у којем могу да живе?"

Док су разговарали, почела је да пада киша, па су Ана и Лука отрчали до најближег парка да се сакрију испод крошње дрвета.

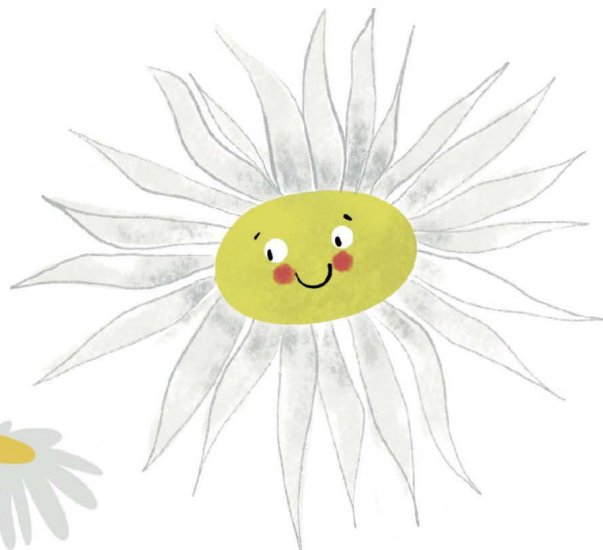
Ана се обрати Луки: „Много волим природу али волим и свој град. У природи волим дрвеће, траву и зеленило, а у граду волим своју школу, другаре, возњу бициклом, игре лоптом... Највише бих волела када бих могла да спојим природу и град, нешто као природни град.”

На то јој Лука одговори: „Сада је то могуће, врло лако. Уколико се сви потрудимо, можемо да живимо у зеленом граду. Не знам да ли знаш да се зидови и кровови могу озеленети? Замисли да имаш своју омиљену биљку која расте на зиду или на крову. Или сласне црвене јагоде које расту на зиду или крову. Зар то не би било дивно?"

"То звучи фантастично", узбуђено рече Ана. "Засадила бих беле раде, њих највише волим. За маму бих засадила зачинско мирисно биље, оригано или босиљак, она их доста користи у јелима које прави. То би било сјајно!"

„Можемо да гајимо омиљене биљке, док нас зелени зидови и кровне баште штите од промене температуре. Зими нам је у кући топлије, а лети хладније. Тиме штедимо енергију и смањујемо утицај на климатске промене!"

Киша је престала и Ана и Лука су наставили шетњу по парку. Тада су угледалу другаре из школе који су седели на клупи и у сласт јели воће.

Ана им се обрати: „Да ли знате да се у свету једна трећина произведене хране баца? Замислите да сав тај вишак хране поклонимо онима којима је потребно, или га искористимо за неку другу намену. Ова кора од банане и остатак од кабуке могу бити храна за биљке. Природа храни нас, а ми хранимо природу. Савршен круг! У ствари, природа има решење за све. Било би лепо да све наше другаре убедимо у такав начин живота, а да бисмо у томе успели морамо да се образујемо.“

Лука на то рече: „Да, ја бих волео да будем архитекта и да направим своју зелену зграду!“. Ана на то дода: „То је одлична идеја! Моја жеља је да будем биолог и да се бавим природом“. И Петар се укључио: „Ја ћу да будем инжењер и да правим постројења за пречишћавање отпадних вода!“ Слушајући другаре са усхићењем, Миа најпосле рече: „А ја ћу да будем економиста како бих свима вама помогла да заједно направимо један циркуларни град.“

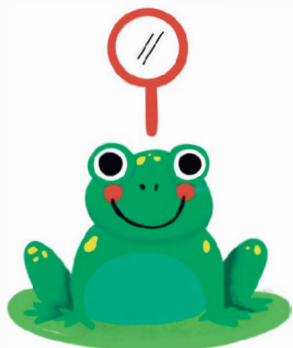

САВЕТИ ЗА ПРАВЕ ЉУБИТЕЉЕ ПРИРОДЕ

- Научи нешто о циркуларним градовима гледајући видео: <https://www.youtube.com/watch?v=R3NXLb-W1pg>
- Поред оригана и босилџа постоје још нека зачинска мирисна биља. Сазнај која су и потражи их у својој околини!
- Засади дрво у свом окружењу, негуј га и пази! Нека расте заједно са тобом!
- Одвајај отпад и одлажи га у наменске контејнере за рециклабилни отпад! Потруди се да сваки дан урадиш нешто корисно за животну средину!
- Штеди воду! Уколико не затвориш воду док переш зубе, око 11 литара чисте воде за неколико минута ће отећи из славине. Обавезно затвори воду на славини док переш зубе!
- Штеди струју! Искључи светло када напушташ просторију и електричне уређаје када ти нису потребни!
- Истражи теме из области заштите животне средине и договори се са другарима да организујте предавања своје другаре из комшилука. Нека вам ова сликовница помогне у томе!
- Потруди се да што више времена проводиш у природи. Радуј се и смеј!

ЗА МАЛЕ ДЕТЕКТИВЕ - ПРОНАЋИТЕ РАЗЛИКЕ

НАЦРТАЈ СВОЈ
ЦИРКУЛАРНИ ГРАД

